

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

237. Quid facere debeat Sacerdos, qui perficit sacrificium ab alio
inceptum, si dubitetur Hostiam fuisse consecratam? Et an in tali casu
debeat solùm incipere à consecratione, cæteris omissis? Ex ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

bationis adstantium, consecrare Sanguinem; non tenet eum consecrare, sed potest absque illius consecratione Missam finire: quia præceptum affirmatum perficiendi essentialiter sacrificium, quamvis sit divinum non obligat cum timore prudente tanti damni. Si vero non sit prædictus timor, perficiendum est essentialiter sacrificium, consecrando Sanguinem, ut patet, & non consecrando aliam Hostiam quando agnosceatur defectus consecrationis vini ante sumptionem Hostiam consecratam: in quo Doctores conueniunt. Ita ille. Et idem Adrianus in 4. quest. 6. de Eucharistia, quæ incipit, *Viso de impedimentoo, §. Pro responsone, & Major in 4. dist. 9. quest. 3. §. Tertio arguitur*, afferunt, si Sacerdos per errorem solum panem consecravit, qui vinum sine magna offensione adstantis populi consecrare nequeat, ut quia mitemur est per medianam plebem aliquis, qui vinum ferat, posse eum in sacrificio pergere sine vini consecratione. Quod etiam censet probable Azorius tom. 1. lib. 10. cap. 19. quest. 3. §. Major. Et hanc sententiam docet etiam Fagundez præcepti, lib. 3. cap. 5. num. 10. Marchinus de Sacram. Ordinis, tract. 3. part. 2. cap. 1. num. 16. & alij quos citat, & sequitur Leandrus de Sacram. tom. 2. tract. 7. diff. 5. q. 24.

RESOL. CCXXXVII.

Quid facere debeat Sacerdos, qui perficit sacrificium ab alio incepsum, si dubitetur Hostiam fuisse consecratam?
Et *ar. in tali casu debeat solum incipere à consecratione, ceteris omisis?* Ex part. 10. tract. 12. & Misc. 2. Rel. 12.

Sop. hoc le. §. I. **V**identur vnum de duobus posse facere; nimirum aliam Hostiam sumere, eamque consecrare simul consecrando sub conditione aliam reliquam à Sacerdote, de qua dubium est, an sit consecrata, & vitramque potesta sumere: Vel posse nouam Hostiam consecrare, illam vero de qua dubitatur, an sit consecrata, sumere post sumptionem virtusque speciei à se consecratæ, antequam sumat purificationem. Ita Sylvester verb. Eucharistia, n. 12. Tabiena verb. Missa 30. Henriquez lib. 9. cap. 4. n. 4. Bartholomæus ab Angelis dial. 5. §. 561. 562. & 569. cum aliis.

2. Sed doctus Pater Dicastillus de Sacram. tom. 1. tract. 5. diff. 4. dub. 16. num. 3. 11. docet in tali casu Sacerdotem frustra adhiberi aliam Hostiam, nec posse. Probatr primò, quod frustra: nam ille secundus Sacerdos solum debet tunc celebrare, ut sacrificium de quo dubium est, an sit incepsum, non maneat incepsum, sed perficiatur: ad hoc autem sufficit, quod nulla alia hostia adhibita, illam ipsam hostiam præcedentis Sacerdotis sub conditione consecret. Nam vel ille alius Sacerdos consecravit illam, vel non. Si consecravit, iste secundus sub conditione proferens verba, illam non consecrat, sed perficit sacrificium incepsum ab alio: ratione cuius perficiendi (si forte incepsum fuit) iste alius fulcitur hoc munus. Si vero ille prior non consecravit, iste secundus consecrat; vult enim consecrare sub conditione, si alter non consecravit. Quo casu nullo modo manet sacrificium aliquo non integrum; iam enim ab hoc posteriori virtusque specie consecratur. Ad quid ergo est necessaria illa Hostia? Probatr secundò, quod non possit adhiberi Hostia illa alia. Nam ius, & potestas, quam habet secundus Sacerdos incipiens, non à principio Missæ, sed à consecratio- ne, solum est ius perficiendi sacrificium alterius, ne-

scilicet imperfectum maneat, quod forte incepsum fuit. Si autem ipse per se totam materiam necessariā sacrificij addat, addendo ynam Hostiam certo noni consecratam, & vinum etiam non consecratum; sane censetur integrè absolutè sacrificare, potius quam alienum sacrificium perficere. Ad sacrificandum autem integro illo modo, incipiendo à consecratione, ceteris omisis non habet ius, nec potest sic certò, & indubitate facere: solum enim debet in dubio quidem integrè sacrificare; nempe, si ille alius non incepit sacrificium: certò autem sacrificare integrè illo modo nullo iure licet; nam ad evitandum periculum manendi sacrificium alterius imperfectum, sufficit consecrare sub conditione illam ipsam Hostiam, ut iam probauimus. Quare à principio intrinseco, & ratione ex natura rei petita magis placet hæc opinio, quam opposita sententia, cui loquim defero propter Doctorum illius auctoritatem. Et hæc omnia docet Dicastillus loco citato. Vide etiam Præpositum in p. quest. 83. art. 6. n. 192, qui docet in tali casu, Sacerdotem debere tantum consecrare Hostiam sub conditione: quod etiam tenet Villalobos in summatione tom. 1. tract. 8. difficult. 32. n. 15.

RESOL. CCXXXVIII.

An si Sacerdos moriatur post consecrationem, si adhuc alius Sacerdos, teneatur sub peccato mortali perficere sacrificium?

Et ar. in tali casu, an hoc facere debeat Sacerdos, etiam si non sit ieiunus, aut sit excommunicatus, aut irregulärus?

Et quid in tali casu est faciendum, si quando Sacerdos moriatur, vel confirmatur, iam consecraverat vitramque speciem: & quid quando tanum consecraverat vitram speciem?

Et quid est agendum, si constet Sacerdotem esse mortuum in Missa, & non constet in qua parte Missa mortuus fuerit?

Et aduerterit in prædictis casibus, quod si nullus inueniri potest Sacerdos, non esse licitum laico Sanguinem, aut Hostiam sumere; unde Hostia confervanda est in Pyxide, & Calix in Sacra.

Et si vini species corrumpantur, antequam inueniatur Sacerdos, qui eas sumat, in p[ro]ficinam proiicienda sunt. Ex p. 9. tr. 6. & Misc. 1. Ref. 18.

§. I. **A**ffirmatiu[m] respondent communiter Doctores: quia integritas sacrificij est de iure diuino. Ergo necessarium est, quod sacrificium incepsum perficiatur, atque adeò quando non est possibile hoc fieri ab eodem Sacerdote, debet fieri ab altero. Et in tali casu debet hoc facere Sacerdos, etiam si non ieiunus, vel si excommunicatus, aut irregulärus. Hæc sententia, vt dixi, est communis, & probabilior. Negatiu[m] vero sententiam puto etiam probabilem; & vt talem, illam admittit Ludovicus de San Iuan in *summam quest. 7. art. 17. difficult. 11. Villalobos in summa, tom. 1. tract. 8. difficult. 32. num. 15.* Sotus in 4. dist. 13. quest. 2. art. 6. Pellizarius in *Man. Reg. tom. 1. tract. 5. cap. 9. sect. 1. n. 13.* Siquidem in Concil. Tolet VII. relato in cap. Nihil. 7. quest. 1. fol. 130. §. dicitur: *Censimus conuenire, ut in eo casu sit liberum vlt. à lia. 2.* alteri Episcopo, vel Presbitero, consecrationem exequi offici capi. Loquitur autem Concilium de praesenti casu, siue videtur indicare, Sacerdotem quidem posse, si velit, completere sacrificium modo supradicto reliquum imperfectum; non tamen teneri: quod sentit Sot. in 4. dist. 13. quest. 2. art. 6. §. 4. hinc colliges, Sacerdotem non teneri completere sacrificium ab alio

Sup. hoc in Ref. seq. cursum in 4. Cœcludo, ad lin. 3. & in 9. vlt. ad lin. 6. & pro Sacerdote ieiuno, ib. in fin. & inf. in tr. 2. Ref. 10. cursum in 9. No[n]a. post me dium, vers.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.